

[Elmquist.]

enhver pris søge efter, om der er ændringer at foretage, om der nu ikke er noget, der kan laves om og laves bedre. Landstingets opgave er at undersøge, om der ikke er visse ting, som det absolut er nødvendigt og rigtigt at ændre; dertil bør opgaven for et ting som landstinget være indskrænket. Men naturligvis er det rigtigt, at hvis man vil landstinget til livs, er det en god vej at følge, at man i folketinget binder sig indbyrdes til afgørelser i selv rent saglige spørgsmål, selv rent saglige lovforslag som det foreliggende, så at disse forslag ikke kan ændres i landstinget. Man kan gøre det, og det er det, man har gjort i denne sag, men man handler da efter min mening mod forfatningens grundprincipper, mod grundlovens idé, og det gør man altid ilde ved.

Hvad jeg her har sagt er ikke en argumentation for, at vi skal beholde det landsting, vi har. Jeg ser gerne en fornuftig modernisering eller ændring deraf. Det, jeg har sagt, er kun et forsvar for, at man bør respektere grundlovens bud om de to tings ret til at foretage realitetsændringer og have indflydelse på lovgivningen, og det, jeg har sagt, er blot en protest imod, at man, hvis det ikke drejer sig om politisk prægede lovforslag, men om rent saglige bestemmelser, i folketinget indbyrdes binder sig til den afgørelse, man dér er blevet enige om, uanset hvilke saglige argumenter der fremføres for nødvendige ændringer fra landstingets side. Det kan være nødvendigt, at man binder sig således ved politisk præget lovgivning; jeg indrømmer, at der kan det være nødvendigt, at landstinget må følge, hvad der er aftalt i det andet ting, men det er unødvendigt, det er forkert, det er skadeligt, og det er mod grundlovens ånd og idé, at man gør det overfor rent saglige forslag som det foreliggende.

Jeg er dermed færdig med gennemgangen af hovedlovforslaget om ændringerne i straffeloven og kommer derefter til forslaget til lov om dødsstraf for visse handlinger begået under krig eller fjendtlig besættelse.

Jeg vil gerne til at begynde med, da jeg ikke fik lejlighed til det ved første behandling på grund af sygdom, sige et par ord om spørgsmålet dødsstraf i almindelighed. Jeg er tilhænger af — og det tør jeg nok sige er efter meget dybtgående overvejelser —, at man, hvis man oplever situationer som dem, vi oplevede under besættelsen, kan reagere overfor særlig bestialske og ond-sindede, umenneskelige handlinger igennem dødsstraf. Jeg er tilhænger af det, fordi

jeg mener, at der er en mulighed for, at en dødsstrafbestemmelse i en lov som denne, en trusel om dødsstraf, overfor enkelte kan have en præventiv virkning, og jeg vil hævde, at har en sådan trusel om dødsstraf præventiv virkning overfor blot eet eneste menneske, så at dette menneske afholder sig fra at foretage sådanne umenneskelige gerninger og derved fra at komme ud i en for det pågældende menneske selv ganske forfærdelig ulykke, er loven alene i kraft deraf berettiget. Men dertil kommer, at jeg mener, det er nødvendigt og var nødvendigt efter sidste krigsopgør, at — jeg vil ikke sige straffe, for det er ikke det, at jeg vil straffe med dødsstraf, men det var nødvendigt at eksekvere dødsstraf overfor nogle af de personer, der havde begået de værste handlinger. Det standpunkt, jeg nåede til i min gerning som justitsminister, var, at mange af disse mennesker havde foretaget så frygtelige handlinger, så grufulde mishandlinger, så rå og brutale drab, at samfundet måtte have lov til at sige: disse mennesker kan vi ikke have gående frit omkring iblandt os engang ad åre. Man må nemlig gøre sig klart, at man får næppe nogen regering til, man får ingen kriminalister til at gå ind på, at en livsvarig fængselsstraf virkelig skal betyde indespærring for livstid. Man vil i et humanistisk samfund hævde, at indespærring af et menneske i 20, 30 og 40 år ikke kan tolereres. Det vil atter medføre, at hvis en sådan forbryder idømmes livsvarigt fængsel, vil han ganske givet blive benådet, når der er gået en vis årrække, det være sig efter 20, 25 eller måske flere års forløb, hvilket vil sige, at samfundets borgere derefter skal have et sådant menneske gående frit om iblandt sig igen.

Jeg vil bede de ærede medlemmer tænke den tanke, at det var sket for Dem, som det er sket for små børn her i Danmark i alderen 4—6 år, at sådanne bødler er styrtet ind i deres forældres soveværelse, har overbroderet deres faders hoved med maskingeværkugler, så at det var ganske ukendeligt, og derefter har fjernet sig for at gøre noget lignende et andet sted. Jeg vil bede ærede medlemmer tænke dette igennem. Noget sådant kan aldrig slettes ud af et barns hjerte. Forestil Dem så, at De 20 år efter en dag skulle sidde i en jernbanekupé eller en restaurant med den pågældende person siddende overfor Dem. Eller tænk på, hvad det ville sige, om nogen af de mennesker, hvis pårørende er blevet pint på den mest bestialske og modbydelige måde, eller hvis de selv, om de kommer derfra